

Nowoczesne rozwiązania w miejskim transporcie publicznym w państwach Inicjatywy Trójmorza

Estonia

Charakterystyka państwa

Estonia – państwo w Europie Północnej, nad Morzem Bałtyckim, które powstało po I wojnie światowej. Od południa graniczy z Łotwą, od wschodu z Rosją oraz z Finlandią poprzez Zatokę Fińską. Jest członkiem Unii Europejskiej od 1 maja 2004 r.

Estonia jest republiką parlamentarną. Głównym organem wykonawczym państwa jest rząd, na czele z premierem, powołanym przez prezydenta i zatwierdzonym przez parlament. Głową państwa jest prezydent wybierany przez parlament

---

lub kolegium wyborcze na okres pięciu lat. W parlamencie estońskim zasiada 101 posłów wybieranych na czteroletnią kadencję.¹

Estonia składa się z 15 prowincji (powiatów), które z kolei podzielone są na gminy. Łącznie znajduje się 79 gmin w tym: 15 miejskich oraz 64 wiejskie.² Estonię tworzy ponad 1500 wysp i wysepek w Zatoce Ryskiej (największe to Sarema i Hiiuma) o łącznej powierzchni 4,2 tys. km² (co stanowi 9,2% powierzchni kraju).³

Na dzień 1.01.2021 r. liczba ludności Estonii wynosiła 1 330 068 mieszkańców.⁴

Estonia jest jednym z najbardziej z informatyzowanych państw świata, w którym 99% usług publicznych administracji dokonywana jest on-line, zaś 67% społeczeństwa używa elektronicznych identyfikatorów. W 2019 r. 43,8% wyborców w wyborach do krajowego parlamentu oddało swój głos używając do tego celu internetu, w tym samym roku 46,7% wyborców oddało on-line swój głos w wyborach do Parlamentu Europejskiego.

W wyniku podjętych przez władze kraju i społeczeństwo estońskie po atakach cybernetycznych z 2007 r. działań, Estonia uważana jest z dziś za jedno z 5 najlepiej zabezpieczonych przed atakami cybernetycznymi państw świata.

Do największych miast Estonii zalicza się m. in. :

- Tallinn – stolica i największe miasto Estonii, zlokalizowane na północy kraju, na brzegu Zatoki Tallińskiej. Tallinn zajmuje 7. miejsce na liście najbardziej inteligentnych miast świata. Wraz z fińskim Turku było Europejską Stolicą Kultury w 2011 roku. Wg stanu na 2020 r. liczba mieszkańców wynosiła 437 619.
- Tartu - drugie co do wielkości miasto Estonii, uznawane za intelektualną i kulturalną stolicę kraju, siedziba Sądu Najwyższego Estonii. W 2020 r. zamieszkiwało je 92 974 mieszkańców.
- Narwa - miasto w północno-wschodniej Estonii, wg stanu na 2017 r. liczba mieszkańców wynosiła 57 130.
- Kohtla-Järve – położone w północno-wschodniej części państwa, wg danych na 2017 r. zamieszkiwane przez 35 187 mieszkańców.
- Parnawa - miasto zlokalizowane w południowej Estonii, port morski nad Zatoką Parnawską (część Zatoki Ryskiej we wschodniej części Morza Bałtyckiego). Wg danych na 2017 r. zamieszkiwane było przez 39 620 mieszkańców.⁵

Przykładowe rozwiązania w publicznym transporcie zbiorowym w Estonii

Poziom emisji CO₂ w Estonii jest znacznie powyżej średniej UE, głównie ze względu na specyfikę produkcji energii elektrycznej (spalanie łupków naftowych). Około 16% emisji gazów cieplarnianych w Estonii jest wytwarzanych przez transport, z czego 66% przez transport drogowy⁶. W celu zmniejszenia liczby samochodów, poprawy jakości powietrza i ograniczenia korków ulicznych estońska stolica Tallin wprowadziła darmowy transport publiczny⁷. Według badań po roku użytkowania bezpłatnego transportu publicznego, liczba pasażerów wzrosła o 14%, natomiast aż 40% osób przemierzających się dotychczas pieszo, korzysta teraz z transportu publicznego⁸. Program okazał się tak popularny, że obecnie każdy powiat w Estonii może wprowadzić darmowy transport publiczny dla swoich mieszkańców. Plan rozwoju przewiduje wprowadzenie paliw niskoemisyjnych we wszystkich rodzajach transportu i stawia za cel zmniejszenie emisji

---

1 <https://pl.wikipedia.org/wiki/Estonia> (dostęp: 15.07.2021)

2 https://pl.wikipedia.org/wiki/Podzia%C5%82_administracyjny_Estonii (dostęp: 15.07.2021)

3 <https://pl.wikipedia.org/wiki/Estonia> (dostęp: 15.07.2021)

4 https://europa.eu/european-union/about-eu/figures/living_pl#population (dostęp: 15.07.2021)

5 <https://pl.wikipedia.org/wiki/Estonia> (dostęp: 13.07.2021)

6 „Estonia UN CSD18: National Reporting on Transport” p.6, Departament Spraw Gospodarczych i Społecznych Organizacji Narodów Zjednoczonych.

7 <https://wiadomosci.ruszyt-darmowy-transport-w-estonii-58993.html> (dostęp: 09.04.2021).

8 <https://swiatoze.pl/estonia-chce-wprowadzic-darmowy-transport-w-calym-kraju/> (dostęp: 09.04.2021).

---

gazów cieplarnianych w tym sektorze o 23-38% do 2035 roku w porównaniu z rokiem 2018. Tallin korzysta z ekologicznego transportu elektrycznego (tramwaje, trolejbusy i pociągi elektryczne). W ramach nowoczesnych rozwiązań w Tallinie i Tartu wprowadzono system ID-ticket, oparty na obowiązkowej karcie identyfikacyjnej. Dla Tartu w Estonii opracowano plan transportowy uwzględniający autobusy napędzane biogazem oraz zbudowano stację tankowania sprężonego gazu⁹. Przewiduje się, że do 2035 roku pasażerowie transportu publicznego, który jest w Tallinie darmowy dla mieszkańców, będą obsługiwani wyłącznie przez autobusy elektryczne i tramwaje.¹⁰

---

9 „Baltic Biogas Bus project to increase biogas use in city buses”, Rozwój regionalny i miejski UE, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/baltic-biogas-bus-project-to-increase-biogas-use-in-city- (dostęp: 06.04.2021)

10 <https://moto.rp.pl/tu-i-teraz/37880-tallin-pojedzie-z-pradem> (dostęp: 09.04.2021)